

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: .....

Cím: *A körúti villamos az uttest közepén*

Forrás: *Magyarország*

Bn 1924. 1. 20.

(Idő) (Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

385.85

Hely

Idő

"1924"

Személy

Hel

A körúti villamos az uttest közepén

Egy operettíró elplagizált ötlete

— A Magyarországi Tudósítójától —

Az utóbbi napok fokozott közlekedési zavarai gondolkodóba ejtették a villamosvasutak igazgatóságát is. Hogy a közönség előtt valamiképpen megmagyarázzák ezt a szegényteljes állapotot, az igazgatóság nyilatkozatot adott ki, amelyben elmondja, hogy az alsóvezeték okozza a legtöbb bajt. (Azt persze elfelejti, hogy a gondozatlan alsóvezeték a sok baj egyik oka.) Külön foglalkozik az igazgatóság a nagykörúti közlekedés botránjaival, elismeri a zavarokat, de kijelenti, hogy ennek hamarosan véget vet, mert a sineket átépítik, még pedig úgy, hogy a sinek a Körúton nem az uttest szélén, hanem az uttest közepén lesznek. Ez olyan nagy reform, — mondja tovább szószerint a nyilatkozat, — hogy »az igazgatóság ettől az újítástól a közlekedés tetemes javulását várja«.

Erről a »nagyszabású« reformról megkérdeztünk egy ismert közlekedési szakembert, aki a következő, igen érdekes választ adta nekünk:

— Nagy csodálkozással hallottam arról a tervről, hogy a villamosvasut igazgatósága azzal akarja a körúti közlekedést megjavítani, hogy a sineket az uttest széléről át helyezi az uttest közepére. És eso-

dálkozásom annál nagyobb, mert ezt a tervet mint a saját mentő ötletét hozza a nyilvánosság elé az igazgatóság. Nos, én könyvtelen vagyok az igazgatóságot leleplezni, még pedig két irányban. Először azzal, hogy a terv nem sajátja, hanem egyszerűen elplagizálta Hűvös Ivántól, a Városi Villamos volt igazgatójától, másodsor pedig azzal, hogy e mentő ötletével kétségtelen jelét adta abszolút tájékozatlanságának és hozzá nem értésének.

— Hogy e két vádat megmagyarázzam és bebizonyítsam, el kell mondanom azt, hogy már 1910-ben az akkori két villamos társaság erőteljes akciót indított az alsóvezeték kiküszöbölésére. Nem azért, mintha az alsóvezeték nem volna jó, hanem azért, mert a fenntartása sokkal többbe kerül, mint a felsővezetéké. A főváros akkori vezetősége állást foglalt e szándék ellen, mert az volt az álláspontja, hogy a vasutak éppen eleget keresnek, tehát elbirják az alsóvezeték fenntartásának nagyobb költségét. Hűvös Iván, aki akkor a Városi Villamos vezérigazgatója volt, sokat töprengött azon, hogy lehetne a főváros felsővezeték ellenszenvét legyőzni? Ő maga nem volt mérnök, sem közlekedési szakember — azért lett vezérigazgató, mert az apja is az volt —, inkább operetteket írt, amelyeknek a közönség körében volt is hatásuk, mert kétségtelenül találékonyak és ötletesek voltak. Tehát Hűvös Iván, az operettíró egy igen jól megfogalmazott beadványt terjesztett a főváros tanácsa elé, amelyben előadta, hogy a körúti közlekedést meg kell refor-

málni, még pedig úgy, hogy a sineket az uttest széléről az uttest közepére kell áthelyezni. A két sín pár közötti részt be lehetne gyepesíteni, itt lehetne elhelyezni az ivlámpákat is, úgyhogy ezzel a reformmal a Nagykörútnak új és művészi képet lehetne adni. Az átalakítás költségei azonban olyan nagyok, hogy azért a fővárosnak engedélyezni kell a felsővezetékét. A közlekedési szakemberek mosolyogtak ezen a terven, de a városzépitők elkezdtek gondolkozni: vajjon nincs-e igazza annak, aki el akarja tüntetni a mi szűkre szabott Nagykörútunk kétségtelen ridegségét? A tervet azonban nem tárgyalták le, mert közben kitört a háború s ez sok más tervet is eltemetett. Most, úgy látszik, va-

lamelyik buzgó igazgatósági tag elolvasott valami keze ügyébe került régi aktát s az igazgatóság, mint valami óriási közlekedési reformmal, előállt a jó liberális operettíró esin, kedves és ravasz ötletével.

— Második vádam bebizonyítására tulajdonképpen az előbbi magyarázat is elég volna. Az igazgatóság, mely pedig egy ilyen nagy üzemet irányít, nem tudta, hogy az egész sináthelyezési ötlet csak a felsővezeték célját szolgálta, amire nekik nincs szükségük, mert már megvan. A közlekedés szempontjából teljesen mindegy, hogy a sinek a mai helyükön maradnak-e, vagy az uttest közepére kerülnek-e, de talán inkább a mai állapot a helyesebb, látjuk ezt a Kossuth Lajos utcai közlekedésnél, ahol az uttest közepén vannak a sinek. A villamos-

vasut igazgatósága tehát anélkül, hogy közlekedési szakembert megkérdezett volna, előállt a liberális Hűvös Iván — akkoriban határozott célt szolgáló, de most már elavult — ötletével s képes volna a fővárost milliárdos kiadásokba belevinni, amelyekről csak a pénz elköltése után derülnének ki, hogy — haszontalan és felesleges kiadások voltak.

— Mindez persze némileg érthetővé válik, ha figyelembe vesszük, hogy a villamosvasut igazgatóságában és végrehajtóbizottságában nincs szavuk a hozzáértőknek. A vasutat egy-két ember igazgatja, akik azelőtt nem foglalkoztak közlekedési ügyekkel. Itt van például Buday Dezső, aki műszaki ember ugyan, de nem a közlekedés a specialitása s nincs is ideje foglalkozni a villamos kérdéseivel, mert teljesen igénybeveszi a politika. Rényi Dezsőnek az adminisztráció foglalja el az idejét. Sipőcz Jenő polgármesternek, aki elnöke a vasutársaságnak, igazán nincs ideje a vasutal foglalkozni. Annaira tal van terhelve, hogy — mint bizalmasai előtt kijelentette — nem bírja már a sok munkát s a visszavonulás gondolatával foglalkozik. Vírter Lászlónak annyi dolgot adnak a különböző elgázolásokból és szerencsétlenségekből eredő kártérítési pörök, hogy egész napját ezek foglalják le. Maradna még Platty György, aki régi és tapasztalt városi politikus; de közlekedési kérdésekkel alig foglalkozott. Neki két-

ségtelenül nagy érdemei vannak a Tabán szabályozása körül, — neki magának is több telkét sajátították ki, — de, mint a régi városi kisajátítási bizottság tagja, legszívesebben városrendezési kérdésekkel foglalkozott. Róla mondta *Dózsa Mihály*, a régi Pestnek legnagyobb városrendezési szakértője, hogy a legelső szaktekintély, de — sajnos — csupán ebben speciálizálta magát. Mit lehet tehát várni az olyan igazgatóságtól, amely tele lehet jóakarrattal a közönség iránt, de hiányzik belőle a szakértelem? Sajnos, a villamos, mint közlekedési eszköz, hovatovább elveszti a jelentőségét.